ТОМЕ БОГДАНОВСКИ

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

ШЕСТО ОДДЕЛЕНИЕ

ТОМЕ БОГДАНОВСКИ

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

ШЕСТО ОДДЕЛЕНИЕ

ПРОСВЕТНО ДЕЛО, АД
Скопје, 2003

Уредник
Саветка ДИМИТРОВА

Рецензенти:

Славко ЗДРАВКОВСКИ, професор на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски" - Скопје

Жаклина СТАМЕНКОВСКА, проф. по македонски јазик во ОУ „Живко Брајковски" - Скопје

Марија МАРКОВА, проф. по македонски јазик во ОУ „Гоце Делчев", с. Горни Подлог - Кочанско

Со Решение на Министерот за образование и наука бр. 10-2952/1 од 08.10.2002 година, се одобрува употребата на овој учебник.

Илустрацијата за корица ја изработи академски сликар
Александар ЈОВАНОВ

МАКЕДОНИЈО, ТЕ САКАМЕ
ПРВИОТ ЧАС
ЕДНОСТАВНИ ЗБОРОВИ
КАМБАНА
МАЛ СВЕТ
ВОЛЧИЦА
ЕСЕН
КОЛКУ Е СЛАДОК МЕДОТ
СНЕГ
КНИГА
ПОД ОРЕВ
МАРКО КРАЛЕ ЈА ОДМЕНУВА СВАДБАРИНАТА
КРАЈОТ МОЈ ВО МОИВЕ ГРАДИ БИЕ
ЕПИЛОГ

МАКЕДОНИЈО, ТЕ САКАМЕ

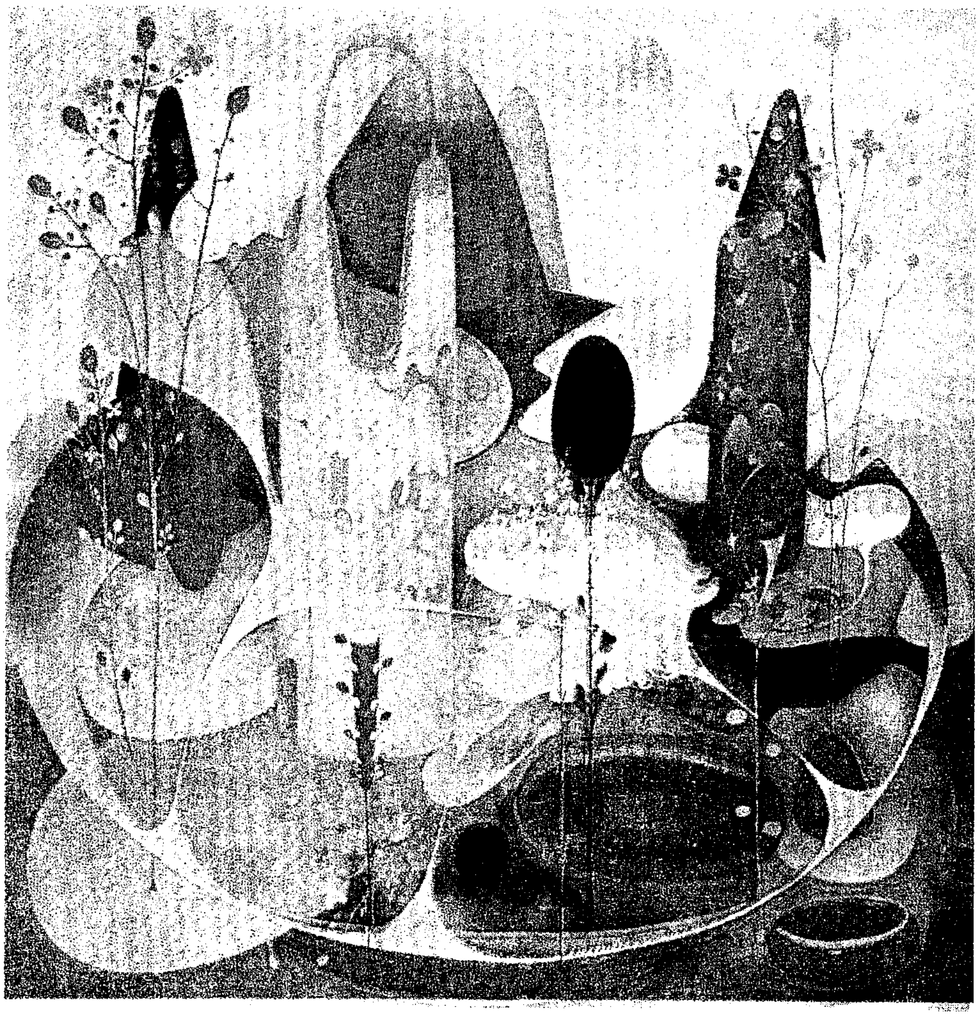

Ванѓел Наумовски: Тагата и солзите на кралот Самоил

МАРИЈА КУКУБАЈСКА

МАКЕДОНИЈО, ТЕ САКАМЕ

(во сите твои бои)

Златна Македонијо:
Житото - лебот, или срцето - душата твоја? Што ли е послатко
Во тебе, што поблагородно и позаслужено за милоста божја!?
Те сакаме!
Чувај се! Зашто не е злато сѐ што свети однадвор!

Македонијо црвена
Од исконската љубов кон вистината сѐ божја сила запалена,
И по крвави милениум неистината иако распарчена. Од сите
Светски сонца само твоето ли е за криење? Зошто? Во крвта
ние!

Македонијо сина
Небо наше, покривка од своето срце исткаена,
Во тебе да се обвиткам, да ме грееш со топлина
Родителска-кон чисти, нови дела да се возвишам.

Македонијо зелена
Твоите лиснати пердуви, полиња меки, распослани
По рид, по дол, за плодност, за песна, за храна и за сила:
Со розова дланка ги поминувам, галам, благословувам...

Македонијо бела
Пожелувам снегот да е заштитен кајмак против болести
А почвата твоја под небо - трпеза на здравјето, братски
Сите да ја делиме, славиме радост, и да преостанува.

Македонијо сребрена
Водени бранови вековни рани ни миеле. Под површина - раните,
ракли ни пиеле - и за нив ни светски лек немало. Но сега надоаѓаат
кошници со новородени водачи - за тебе да се борат оти те љубат.

Македонијо славна, невесто со шарени чеизи - Плодови на духот,
за нив да наздравиме, со љубов да ги сееме, со радосен мир, трпеливи,
милозливи. Жетвите - желно, животворно да ги раснеме за Доброто Утре.
Те сакам, Македонијо! Со Бога напред, во тебе веруваме! На здравје!

(Скопје - Штип, јули 1999)

Зборови и изрази
исконски - од дамнина
милениум - повекевековни
чеизи - момински дарови

ПРОЧИТАЈ, РАЗМИСЛИ И ОДГОВОРИ

Поетесата Марија Кукубајска, понесена од убавините и од големата љубов кон својата земја, ја отворила својата душа од која заплискуваат силни чувства на љубов, разгаленост и годрост, со кој нè обзема уште по првото читање на песната.

Низ кои бои ја откриваме убавината на Македонија?

Во која строфа поетесата пее за крвавата историја на Македонија?

Која боја најмногу ја сакаш? Со кои бои би ја обоил Македонија? Зошто?

Пронајди ја народната поговорка што поетесата ја употребила во својата песна.

Прочитај ги гласно оние стихови што најмногу те возбудиле.

Во кој стих ја откриваш големата љубов на поетесата Марија Кукубајска?

Како ја доживуваш песната?

Димитар Пандилов: Жолти рози

БАЛГОСЛОВИ:

Името да е вечно!

Господ да ве чува и брани!

СОДРЖИНА

АКЕДОНИЈО, ТЕ САКАМЕ 3

АКЕДОНИЈО, ТЕ САКАМЕ - Марија Кукубајска 4
РВИОТ ЧАС - Живко Чинго 6
ДНОСТАВНИ ЗБОРОВИ - Тоне Павчек 8
АМБАНА - Стојан Христов 10
АЛ СВЕТ - Србо Ивановски 14
ОЛЧИЦА - Славко Јаневски 15
ЕН - Сергеј Есенин 19
ОЛКУ Е СЛАДОК МЕДОТ - Мето Јовановски 20
НЕГ - Блаже Конески 23
НИГА - Максим Горки 25
АРКО КРАЛЕ ЈА ОДМЕНУВА СВАДБАРИНАТА - Македонска народна песна 28
ОД ОРЕВ - Димитар Солев 32
РАЈОТ МОЈ ВО МОИВЕ ГРАДИ БИЕ - Гане Тодоровски 34
ИЛОГ - Иво Андриќ 35

ЗГРАДИ СИ СВОЈ СОПСТВЕН СВЕТ 37

РЕБА ДА БИДЕМЕ ПОДОБРИ - Ацо Шопов 38
ЕН БЕЗ ГЛАД - Џани Родари 40
ОБРИНА - Цане Андереевски 41
ВРДИНА - Иван Точко 42
О СТЕПАТА - Михаил Шолохов 43
ЕСНАТА НА ПЕСОТ АМАДЕУС - Тодор Мицов 44
АСТИЈАН - Михаел Енде 46
ОДЕНДЕНСКА ТОРТА - Нада Зекманова Јакимовска 48
ЕЗ ЧРНАТА РИЗА - Јагнула Куновска-Нули 52
ВЧАРЧЕ - Словенечка народна приказна 53

ЕЛИОТ СВЕТ ПОД ОВА СОНЧЕВО НЕБО 55

ОГА ЈА САКАМ ЈАНА - Горјан Петревски 56
ИСЕРА - Константин Миладинов 58
ЕЛИОТ ЦВЕТ - Видое Подгорец 59
АТУНЧО - Кочо Рацин 62
ОЈ БИЛ ТРУДОЉУБИВИОТ - Народна приказна 64
ЕСНА И ЈАС - Адем Гајтани 65
ЕЛЕФОНСКИ РАЗГОВОР - Оливера Николова 66
РИКАЗНА ЗА ТАЈНАТА - Станислав Фемиников 69
АЈЧИНИТЕ РАЦЕ - Бранко В. Радичевиќ 71
АМПИР - Петре М. Андреевски 72
ИРУМ СВЕТОТ - Фазил Хисни Дагларца 75

ЗОРАТА Е ПРАЗНИК НА ЦВЕЌИЊАТА **77**

МЕСЕЧИНА - Перл Бак 78
ПОРАКА ДО ПЛАНЕТАТА ВЕНЕРА - Јован Стрезовски 79
НЕКОРИСНА РАБОТА-НАЈТЕШКА КАЗНА - Алберт Ками 81
ЗОРАТА Е ПРАЗНИК НА ЦВЕЌИЊАТА - Софе Штерјоски 83
БОРБА СО РИБАТА - Ернест Хемингвеј 85
МОМЧЕТО ШТО ГО ИЗМЕРИЛО СЛОНОТ - Кинеска народна приказна 89
ПЕСНА ЗА СИТЕ ДЕЦА НА СВЕТОТ - Григор Витез 91
ТЕЛЕФОН - Александар Поповски 92
ЛИСИЦАТА И ЈАРЕЦОТ - Езоп 93
ТИ БЕШЕ СНОШТИ НАВОДА - Македонска народна песна 94

ФИЛИГРАНСКИ ПЛЕТЕНИЦИ **95**

САМОВИЛСКА НОЌ - Симон Дракул 96
ШУМСКИОТ ДУХ - Австриска народна приказна 97
ЕЛЕНСКИ СКОК - Народна легенда 100
РАДОМИРОВО - Ванчо Николески 102
ЖЕЛБИ - Неџати Зекерија 104
НЕОБИЧНА ГЛЕТКА - Инж. Миливој Југин 105
ВЕЧНИОТ РИМ - Васил Тоциноски 107
БЕСКРАЈНО ПОЛЕ - Пол Верлен 110
ПОСЕТА - Томе Арсовски 112
НЕ ОДИ, ЛУДО - Народна песна 114
НЕВОЛЈА - Народна приказна 115

НАЈГОЛЕМАТА РАДОСТ **117**

НАЈГОЛЕМАТА РАДОСТ - Ирина Стрелкова 118
ДОЈЧИН И ДЕВОЈКИТЕ - Георги Сталев 120
КОЈ ЌЕ ЈА НАСМЕЕ ПОЛИНА - Рајко Јовчевски 123
ВО СУДНИЦАТА - Славко Јаневски 126
КИНО „БАЛКАН" - Блаже Миневски 128
ТВ ПРОГРАМА - Јадранка Владова 130
ЈУЛСКА СРЕДБА - Томисав Османли 132
ВОЛК НА ТЕЛЕВИЗИЈА - Ристо Давчевски 134
НЕЗГАСЛИВИОТ ДУХ НА АКТЕРОТ - Иван Ивановски 135
СОДРЖИНА 138

Акционерско друштво за издавање учебници и наставни средства
ПРОСВЕТНО ДЕЛО – Скопје, ул. „Димитрија Чуповски“ бр. 15

*

За издавачот:
м–р Павле ПЕТРОВ, генерален директор

*

Томе БОГДАНОВСКИ

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

ЗА ШЕСТО ОДДЕЛЕНИЕ

*

Лектор:
Силвана АЦЕВА

*

Технички уредник
Новко ГРУЕВСКИ

*

Компјутерска подготовка:
Михајло МАКАЗЛИЕВ

*

Коректор:
Авторот

*

Ракописот е предаден во печат во август 2003 година. Печатењето е завршено во септември 2003 година. Обем: 140 страници. Формат: 20 x 25.5 cm. Тираж: 1000 примероци. Книгата е отпечатена во печатницата „Киро Дандаро“ АД – Битола

CIP - Каталогизација во публикација
Народна и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

327.882.116.33 (075.2)

БОГДАНОВСКИ Томе,
Македонски јазик : шесто одделение / Томе Богдановски. - Скопје : Просветно дело АД, 2003. - 140 стр. : илустр. во бои ; 27 cm

ISBN 9989-0-0325-4

COBISS.MK - ID 53600522